

Preduzimljivošću i sinhronizovanim aktivnostima tima entuzijasta okupljenih u Klaster „Deliblatska peščara“ uskoro bi južni Banat, opština Kovin, trebala da postane atraktivno turističko odredište sa istorijskim presekom kraja i mogućnošću očigledne nastave za decu školskog uzrasta. Sve je započelo idejom Pančevca Ivana Radića, medicinskog tehničara zaposlenog u Hitnoj pomoći u Kovinu, koji je sa svojim drugovima osnovao Udruženje stočara, za uzgoj, pre svega autohtonih rasa, u želji zasnivanja održive poljoprivredne proizvodnje.

Prvi korak prelaska iz grada u selo i na salaš, bio je isprovociran ljubavlju prema poljoprivredi, drugi korak, osnivanje Društva za negovanje tradicije „Banatske vojne granice“ gde se gospodin Radić našao u ulozi predsednika, isprovociran je njegovom ljubavlju prema jednom vremenu, malo eksploatisanom na ovom prostoru. - Nastojimo da objedinjavanjem prirodnih, istorijskih i ljudskih potencijala izgradimo jedan turistički proizvod kojim ćemo prvući turiste. Kažu da kukuruz postiže najveću cenu ne kao sirovina već kao finalni proizvod, i mi želimo da ga u tom obliku ponudimo na kvalitetnoj turističkoj lokaciji. Na njoj ćemo imati kompletnu ponudu poljoprivrednih proizvoda iz domaće radinosti, jer se salaš osim stočarstvom i ratarstvom bavi i plasteničkom proizvodnjom, ima ribnjak, voćnjak, a tu su i pridruženi članovi, Udruženje pčelara, Udruženje vinara. Ovoj ideji spremni su da pristupe i vlasnici kuća u Deliblatskoj peščari radi njihovog izdavanja - objašnjava koncept ideje gospodin Radić. Naselje Gaj i sam salaš, nalaze se u rubnom delu Deliblatske peščare, jednoj od poslednjih evropskih pustinja. U okviru Klastera „Deliblatska peščara“ Društvo za negovanje tradicije „Banatske vojne granice“ razvija projekat koji će biti situiran tik uz salaš, na pašnjaku (pustari), radi autentičnosti i približavanja realnih uslova potrebama projekta zasnovanog na istorijskim činjenicama o Banatskoj vojnoj granici tokom XVIII i XIX veku. U cilju prikaza života i delovanja srpskih vojnika, njihovog suživota sa ostalim stanovništvom, sitnim zanatlijama i poljoprivrednicima, arhitekturi i gastronomiji, običajima, te uniformama i nošnjama, sagledanog kroz duh vremena, napravljeno je deset maketa koje predstavljaju evoluciju kuća tamošnjeg življa, sa namerom da se iste izgrade u realnoj veličini. Da bi sve imalo verodostojniji efekat, gospodin Radić započeo je saradnju sa Muzejom Vojvodine, Pokrajinskim zavodom za zaštitu spomenika kulture, Narodnim muzejom u Pančevu, Muzejom Bela Crkva, Zavodom za zaštitu spomenika kulture Pančeva, Narodnim muzejom u Požarevcu, Narodnim muzejom u Beogradu, Vojnim muzejom na Kalemegdanu, svima onima koji su nekom segmentu povezani sa tom temom. Saradnja sa ovako renomiranim institucijama inicirala je i podršku Opštine Kovin, Pokrajinske vlade i Udruženja podunavskih Švaba, odnosno mogućnosti apliciranja za fondove prekogranične saradnje i EU fondove. - Cilj približavanje cele ove epohe je da ceo koncept Muzeja Banatske vojne granice na otvorenom ponudimo Ministarstvu prosvete, sa željom da ovaj naš projekat

bude uvršten u nastavne programe, pre svega četvrtih i sedmih razreda osnovnih škola. Deca bi tokom jednodnevne ekskurzije na očigledan način mnogo toga naučila o ovom važnom delu istorije našeg naroda - ističe gospodin Radić. Osim obilaska kuća i okućnica, upoznavanja sa njihovim enterijerom i eksterijerom, za potrebe druženja dece, razgovore i projekcije, za decu bio bio podignut jedan objekat, koji bi poslužio i u slučaju lošeg vremena. Bile bi organizovane i radionice, između ostalog i šišanje ovce, pravljenje nekog predmeta od vune, odnosno suvenira kojeg bi svako dete ponelo kući za uspomenu. - Neka vrsta učilišta za decu je najbitniji deo ovog projekta. Zaradom i turizmom će se baviti prateća udruženja. Ono čime ću se ja baviti je obrazovanje, pre svega školske dece, prema mom saznanju sve više zainteresovanu za nacionalnu istoriju. Učenje kroz interaktivne radionice, multimedijalne sadržaje, osnovnicima će približiti nastavno gradivo i pomoći da ga lakše savladaju. Osim toga, ostaće im trajna uspomena na sve viđeno i doživljeno toga dana – ističe naš sagovornik. Ovaj projekat, Ivan Radić je predstavio u petak 06. oktobra, posetiocima 51. Međunarodnog sajma turizma u Novom Sadu. Već 04. decembra, u Kovinu će biti održana izložba pod nazivom „300 godina Požarevačkog mira u Kovinu“ gde će biti predstavljena kompletna ideja Muzeja Banatske vojne granice na otvorenom, sa posebnim naglaskom na segment uniformi tog vremena i njihovog uticaja na kulturu odevanja stanovnika Vojvodine. U saradnji sa Fakultetom primenjenih umetnosti, odsekom Scenski kostim u Beogradu, koji je prihvatio izazov da izradi ove uniforme, na izložbi će biti predstavljen jedan deo od pet tipova koje su nosili vojnici Banatske vojne granice.

